

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

gp.mizs@gov.si

Številka: 0070-26/2014

Ljubljana, dne 10. aprila 2014

EVA 2014-3330-0020

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o šolski prehrani – skrajšani postopek – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na seji dne.... pod točko.... sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o šolski prehrani (EVA 2014-3330-0020) in ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije v sprejem po skrajšanem postopku.

Tanja Šarabon
GENERALNA SEKRETARKA

PREJMEJO:

- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlagamo, da se predlog Zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o šolski prehrani v Državnem zboru Republike Slovenije v skladu s 1. in 2. alinejo prvega odstavka 142. člena Poslovnika državnega zbora Republike Slovenije obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za uskladitve tega predloga z ZUPJS – C do začetka šolskega leta 2014/2015, z namenom, da se preprečijo težave pri izvajanju obeh omenjenih zakonov v praksi. Če bodo spremembe in dopolnitve

zakona sprejete, bodo pripomogle k pravičnejšemu, lažjemu in učinkovitejšemu izvajanju tega zakona in ZUPJS - C.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

dr. Jernej Pikalo, minister,
Aljuš Pertinač, državni sekretar,
Elvira Šušmelj, v.d. generalne direktorice Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih,
Vlasta Poličnik, v.d. generalne direktorice Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

dr. Jernej Pikalo, minister,
Aljuš Pertinač, državni sekretar,
Elvira Šušmelj, v.d. generalne direktorice Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih,
Vlasta Poličnik, v.d. generalne direktorice Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo.

5. Kratak povzetek gradiva:

Predlagajo se spremembe in dopolnitve veljavnega zakona. Spremembe in dopolnitve se nanašajo na uskladitve besedila veljavnega ZšolPre1 z določbami ZUPJS-C:

- v predlogu se na novo oblikuje določba o upravičencih do subvencije za malico oziroma kosilo tako, da se ohrani samo tista zakonska materija, ki ni bila prenešana v ZUPJS – C. Določbe, katerih vsebina je bila v celoti prenešana, se črta,
- spremeni se določba zakona, ki določa, katere evidence morajo voditi šole v zvezi s šolsko prehrano – dosedaj so šole iz informacijskega sistema MDDSZ preko informacijskega sistema MIZŠ (aplikacija Centralna evidenca udeležencev vzgoje in izobraževanja) prejemale podatke o upravičenosti do subvencije iz odločbe o subvenciji malice, sedaj pa bodo prejemale podatke sicer na enak način, vendar iz odločbe o otroškem dodatku,
- ZUPJS – C določa, da vračilo neupravičeno prejete pravice zahteva izplačevalec pravice, ki lahko dolg tudi deloma ali v celoti odpiše. Ker vso evidenco prijav na malico, upravičencev do subvencije in dejansko prevzetih subvencioniranih obrokih vodijo šole, ki tudi izdajajo račune za razliko do subvencije staršem, so šole tiste, ki edine lahko vodijo ustrezne postopke v zvezi z morebitnimi vračili neupravičeno prejetih subvencij ali odpisom dolgov ob posvetovanju s pristojnimi centri za socialno delo.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Predlog zakona nima finančnih posledic, saj gre zgolj za uskladitev besedila ZšolPre1 z določbami ZUPJS-C.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Predlog zakona nima finančnih posledic, saj gre zgolj za uskladitev besedila ZšolPre1 z določbami ZUPJS-C.	
8. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
Gradivo se obravnava po nujnem postopku.	
/	
9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
dr. Jernej Pikalo minister	

PREDLOG
(EVA 2014-3330-0020)

PREDLOG ZAKONA O ŠOLSKI PREHRANI – skrajšani postopek

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Prehrana otrok in odraščajoče mladine ima več posebnosti in prav zato ji posvečajo mnogo pozornosti v vseh družbenih sistemih, tudi pri nas. Slovenija je ena izmed držav v svetu, ki namenja šolski prehrani otrok posebno skrb.

Leta 2010 je bil sprejet Zakon o šolski prehrani (Uradni list RS, št. 43/10), ki je uredil organizacijo šolske prehrane za učence in dijake, njihovo pravico do subvencije za šolsko prehrano, višino subvencije, pogoje in postopek za dodeljevanje subvencije ter nadzor nad izvajanjem zakona.

S sprejetjem Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev julija 2010 (Uradni list RS, 62/10, 40/11, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 14/13, 56/13 - ZŠtip-1 in 99/13, v nadaljnjem besedilu: ZUPJS) in so o pravici do dodatne subvencije malice za učence in dijake ter subvencije kosila za učence začeli odločati centri za socialno delo po enotnem predpisu in postopku, ki je urejal uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

S sprejetjem Zakona o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS, št. . 40/12, 96/12 - ZPIZ-2, 104/12 - ZIPRS1314, 105/12, 25/13 - odl. US, 46/13 - ZIPRS1314-A, 56/13 - ZŠtip-1, 63/13 - ZOsn-I, 63/13 - ZJAKRS-A, 99/13 - ZUPJS-C, 99/13 - ZSVarPre-C, 101/13 - ZIPRS1415 in 101/13 – ZdavNepr, v nadaljnjem besedilu: ZUJF) se je s 1. septembrom 2012 ukinila splošna subvencija za malico v višini 2/3 cene malice, do katere so bili upravičeni vsi učenci in dijaki, ki so se prijavili na malico in dodatna subvencija za malico v višini 1/6 cene malice. Ohranila pa se je dodatna subvencija za malico v višini 1/3 cene malice, do katere so bili upravičeni učenci in dijaki, katerih dohodek na družinskega člana je znašal do 42 % povprečnega mesečnega dohodka na osebo od neto plače. Tem učencem in dijakom se je ohranila pravica tudi do splošne subvencije, s čimer so bili dejansko upravičeni do v celoti brezplačne malice.

Zaradi sprejetih amandmajev o zagotovitvi dodatnih sredstev za šolsko prehrano za proračunski leti 2013 in 2014 je bil decembra 2012 sprejet nov Zakon o šolski prehrani (Uradni list RS, št. 3/13, v nadaljnjem besedilu: ZšolPre-1), ki je z novo lestvico upravičenosti omogočil pridobitev subvencije za malico bistveno večjemu številu učencev in dijakov in povečal krog upravičencev za subvencijo kosila v osnovni šoli. Postopek pridobitve teh pravic se je poenostavil, saj so centri za socialno delo izdali zgolj ugotovitevne odločbe po uradni dolžnosti.

Ker se je ureditev subvencioniranja malice in kosila v ZšolPre-1 izkazala za ustrežnejšo in za učence ter dijake ugodnejšo, urejena pa je bila v prehodnem režimu zakona, in ker se je izkazalo, da so vsebine delno urejene v tem zakonu, delno pa v ZUPJS, je bila celotna vsebina

področja subvencioniranja šolske prehrane z novelo ZUPJS (Uradni list RS, št. 99/13, v nadaljnjem besedilu: ZUPJS-C) prenešana v ta zakon . Določbe v ZUPJS-C v zvezi s subvencioniranjem šolske prehrane se bodo začele uporabljati 1. septembra 2014, zato je treba do takrat ZŠolPre-1 uskladiti z določbami ZUPJS – C.

Pravna ureditev

Osnovne in srednje šole morajo obvezno za učence in dijake organizirati vsaj en obrok hrane dnevno. To določajo 57. člen Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 - uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12-ZUJF in 63/13, v nadaljevanju: ZOsn), 32. člen Zakona o gimnazijah (Uradni list RS, št. 1/07 - uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZGim) ter 60. člen Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 79/06 - uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZPSI). Iz državnega proračuna se za subvencioniranje šolske prehrane zagotavljajo sredstva na podlagi enaindvajsete alineje sedmega odstavka 81. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 - popr., 65/09 - popr., 20/11 in 40/12-ZUJF, v nadaljnjem besedilu: ZOFVI) in na podlagi ZŠolPre-1.

Osnovnim šolam se zagotavljajo tudi sredstva za plače s prispevki in davki ter druge osebne prejemke za organizatorja šolske prehrane in kuharja. Osnovna šola sistemizira omenjeni delovni mesti na podlagi Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole (Uradni list RS št. 57/07, 65/08 in 99/10), ki določa, da se v osnovni šoli za 4200 učencev sistemizira 1 delovno mesto organizatorja šolske prehrane, v šoli z manjšim številom učencev pa v ustreznem deležu. Pravilnik tudi določa, da se za pripravo malic sistemizira 1 delovno mesto kuharja za 400 učencev.

Področje prehrane v Republiki Sloveniji vsebinsko ureja Resolucija o nacionalnem programu prehranske politike 2005 – 2010 (Uradni list RS, št. 39/05). Resolucija navaja, da zdravo prehranjevanje in priporočene oblike ter obseg gibalne/športne dejavnosti pomembno prispevajo k preprečevanju bolezni, prezgodnje umrljivosti in invalidnosti ter h kakovosti življenja prebivalstva. Na podlagi resolucije je Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport Republike Slovenije pripravilo Smernice zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah, v letu 2010 pa je v skladu s 4. členom ZŠolPre-1 Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje sprejel Smernice za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih. V pripravi pa je nova resolucija o Nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2014 - 2023, katerega cilj je zmanjšanje debelosti in povečanje zdravja s pomočjo varne in uravnotežene prehrane ter povečane telesne dejavnosti ljudi. Izkazalo se je namreč, da je za reševanje tako kompleksnih javnozdravstvenih problemov, kot je debelost, pomembna obsežna kombinacija ukrepov in programov, krepitev različnih varovalnih dejavnikov ter delovanje v številnih okoljih ter različnih ciljnih skupinah in zato je potreben širok medsektorski pristop.

Tudi SZO za Evropo in Evropska Komisija vedno več pozornosti namenjata implementaciji strateških dokumentov na področju prehrane in telesne dejavnosti s pomočjo pristopa zdravja v vseh politikah. Komisija je tako vzpostavila Visoko skupino za prehrano in telesno dejavnost in Platformo za prehrano in telesno dejavnost, ki cilje svojega delovanja postavljata v okvir strateške razvojne vizije EU Evropa 2020. SZO pa je sprejela okvir zdravstvene politike za Evropsko regijo Health 2020, ki ugotavlja, da vlade lahko dosežejo znatno izboljšanje zdravja in zmanjšanje neenakosti v zdravju le ob dobrem medsektorskem sodelovanju.

Stanje v šolskem letu 2013/2014

Šolska prehrana v osnovnih šolah obsega zajtrk, malico, kosilo in popoldansko malico, saj se učenci vključujejo v jutranje varstvo (ponekod že pred šesto uro zjutraj) in v podaljšano bivanje, ki na nekaterih šolah traja tudi do 17. ure.

V šolskem letu 2013/2014 je v osnovne šole vpisanih 166.239 učencev. Na malico je prijavljenih 163.401 učencev, kar je 98,30% vpisanih učencev. Do subvencije v višini cene malice (0,80 eur) je upravičenih 77.761 učencev, kar je 47,6% učencev, prijavljenih na malico. Na kosilo je

prijavljenih 112.544 učencev, kar je 67,70% vpisanih učencev. Subvencionirano kosilo prejema 14.989 učencev, kar je 13,30 % učencev, prijavljenih na kosilo.

V osnovnih šolah je v šolskem letu 2013/2014 za organizacijo šolske prehrane sistemiziranih 39 delovnih mest organizatorja šolske prehrane, za pripravo malice pa 403 delovnih mest kuharja. Organizator šolske prehrane je strokovni delavec šole in načrtuje obroke in sestavlja jedilnike, skrbi za organizacijo razdeljevanja obrokov, organizira delo v kuhinji in drugo.

V šolskem letu 2013/2014 je v srednje šole vpisanih 76.663 dijakov. Na malico je prijavljenih 49.382 dijakov, kar je 64,4% vseh vpisanih dijakov. Kot izhaja iz zakona, so vsi dijaki upravičeni do subvencije, vendar v odvisnosti od socialnega položaja. Tako je do subvencije v višini 40% cene malice (0,97 eur) upravičenih 4.520 dijakov, kar je 9,1% dijakov, prijavljenih na malico. Do subvencije v višini 70% cene malice (1,69 eur) je upravičenih 7.445 dijakov, oziroma 15% dijakov, prijavljenih na malico. Do polne subvencije oziroma do v celoti brezplačnega obroka (katerega cena je 2,42 eur) pa je upravičenih 19.158 dijakov, ki predstavljajo 38,8% dijakov, prijavljenih na malico. Skupni delež dijakov, prijavljenih na malico, ki zaradi socialnega položaja prejema subvencijo, je tako 63% dijakov.

2. CILJI, NAČELA IN POGLABITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami zakona se usklajuje ta zakon z določbami ZUPJS – C.

2.2 Načela

Predlog zakona ne posega v temeljna načela veljavnega zakona, saj se s predlaganimi spremembami z nekaterimi poenostavitvami postopka še dodatno uresničuje enega od temeljnih ciljev zakona, to je enostavnejši in preglednejši postopek.

2.3 Poglavitne rešitve

- Predlagajo se spremembe in dopolnitve veljavnega zakona. Spremembe in dopolnitve se nanašajo na uskladitve besedila veljavnega ZšolPre1 z določbami ZUPJS-C:
- v predlogu se na novo oblikuje določba o upravičencih do subvencije za malico oziroma kosilo tako, da se ohrani samo tista zakonska materija, ki ni bila prenešana v ZUPJS-C. Določbe, katerih vsebina je bila v celoti prenešana, se črta,
- spremeni se določba zakona, ki določa, katere evidence morajo voditi šole v zvezi s šolsko prehrano – dosedaj so šole iz informacijskega sistema MDSSZ preko informacijskega sistema MIZŠ (aplikacija Centralna evidenca udeležencev vzgoje in izobraževanja) prejemale podatke o upravičenosti do subvencije iz odločbe o subvenciji malice, sedaj pa bodo prejemale podatke sicer na enak način, vendar iz odločbe o otroškem dodatku,
- ZUPJS – C določa, da vračilo neupravičeno prejete pravice zahteva izplačevalec pravice, ki lahko dolg tudi deloma ali v celoti odpiše. Ker vso evidenco prijav na malico, upravičencev do subvencije in dejansko prevzetih subvencioniranih obrokih vodijo šole, ki tudi izdajajo račune za razliko do subvencije staršem, so šole tiste, ki edine lahko vodijo ustrezne postopke v zvezi z morebitnimi vračili neupravičeno prejetih subvencij ali odpisom dolgov ob posvetovanju s pristojnimi centri za socialno delo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Dodatna sredstva iz državnega proračuna za izvajanje predloga Zakona o šolski prehrani niso potrebna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

V primerjalnem pregledu šestih evropskih držav je prikazana ureditev vprašanja prehrane za šolarje, kot jo poznajo nekatere države Evropske unije.

Ker se šolski sistemi v predstavljenih državah medsebojno razlikujejo ter ni nujno, da je osnovna šola organizirana podobno kot v Sloveniji, v primerjalnem pregledu predstavljamo subvencioniranje prehrane učencev v sistemu obveznega šolanja, ki marsikje obsega tudi obvezno nižjo srednjo šolo in prehrane v višjem srednješolskem izobraževanju, ki se povečini ujema s starostjo ob začetku obiskovanja srednje šole v Republiki Sloveniji, in ki je prostovoljno in se dalje deli na več različnih oblik. Primerjalni pregled ne zajema zasebnega šolstva.

Države, ki so prikazane v primerjalnem pregledu, imajo številne pravne predpise, ki urejajo subvencioniranje oziroma pomoč učencem in dijakom, poleg tega pa tudi številne oblike podpore, ki veljajo za določene skupine učencev oziroma dijakov, s katerimi se pokriva več vrst dodatnih socialnih ugodnosti. Kot primer velja na tem mestu omeniti Nemčijo, kjer se za nekatere (predvsem strokovne) srednje šole uporabljajo določila zveznega zakona o individualnemu subvencioniranju izobraževanja (Bundesgesetz über individuelle Förderung der Ausbildung). Podpora, ki je predvidena v tem zakonu, je namenjena za pokrivanje različnih potreb, ki mesečno nastanejo zaradi šolanja, njena višina pa je po posameznih kategorijah natančno določena v zakonu. Drug primer je Finska, kjer prejemajo udeleženci poklicnega izobraževanja posebno podporo, ki je namenjena tudi za kritje stroškov nastanitve, prehrane in prevoza.

Pretežna večina držav na tak ali drugačen način pomaga svoji šolajoči mladini pri pokrivanju stroškov prehrane. Ta pomoč je lahko posredna ali neposredna in namenjena za kritje izrecno določenih posameznih stroškov. V večini primerov gre za obliko posrednega financiranja nastanitve, prehrane in prevoza v obliki posebnih podpor. V nekaterih primerih je pomoč države odvisna od premoženjskega stanja in/ali učnega uspeha, v drugih primerih pa se podeljuje neodvisno od teh okoliščin.

Finska

Osnovno šolanje za šoloobvezne otroke med 6./7. in 15./16. letom starosti skoraj izključno organizirajo splošne šole - *peruskoulu*, ki so v pristojnosti lokalne uprave. Šola je brezplačna, vključno s šolskimi potrebščinami in učbeniki, učenci pa prejmejo tudi brezplačni dnevni obrok, k čemer jih zavezuje zakon. Stroške kosila krije lokalna oblast. Kosila morajo zadovoljiti eno tretjino dnevnih potreb otroka. Nekateri šole imajo svoje kuhinje za pripravo hrane, drugim pa se hrana dostavlja iz centralnih kuhinj na lokalnem območju.

Francija

V Franciji je kultura prehranjevanja tradicionalno pomemben del življenja. Približno 50 % cene obroka je subvencionirano, ostalo plačajo starši, vendar je višina njihovega plačila odvisna od prihodkov družine (petstopenjska lestvica). Razliko do polne cene se krije iz posebnega socialnega sklada. Zaradi naraščajočega problema predebelih otrok so v Franciji v letu 2005 v šolah prepovedali samopostrežne aparate s hrano.

Nemčija

Pouk se v Nemčiji končuje v zgodnjem popoldnevu, zato šolarji na kosilo običajno hodijo domov. Se pa v zadnjem obdobju sistem nekoliko spreminja, saj zvezna vlada vpeljuje celodnevni pouk. V šolah, ki so nov sistem že uvedle, se je pojavila potreba po organiziranju šolske prehrane, kar pa je še vedno predvsem v pristojnosti šol samih. Sofinanciranje prehrane pa je ponekod možno, sredstva zagotavljajo občine ali socialne službe.

Norveška

Za šolarje na Norveškem ni organizirane šolske prehrane, tako tudi ni sistema šolskih kuhinj in restavracij. Šolarji prinašajo v šolo pakirano kosilo, navadno je to sendvič s sirom ali salamo. Odmor za kosilo traja 30 minut. Šolarji jedo v učilnicah, večina šol pa ponuja možnost naročanja - včasih tudi subvencioniranega (*cut-price subscription*) na mleko, jogurt ali sadje.

Švedska

Organizirana prehrana v švedskih šolah ima dolgo zgodovino. Šole morajo organizirati kosila, ki so od leta 1940 za šolarje med 7. in 16. letom starosti brezplačna. Od leta 1998 zakon zavezuje lokalno oblast, da organizira brezplačne obroke za šolarje v sistemu obveznega šolanja. V višjih razredih, ko šolanje ni več obvezno (otroci med 17. in 19. letom starosti), lahko šolarjem zaračunava obroke.

Švica

Švicarski kantoni in občine so večinoma odgovorni za organizacijo in financiranje obveznega šolanja, ki vključuje osnovne šole ter šole nižjega sekundarnega nivoja – slednje obiskujejo otroci med 12. in 16. letom starosti. Šolska prehrana je financirana s strani šol, občin in staršev. Od leta 2003 so na voljo tudi zvezne subvencije, za katere lahko zaprosijo tudi šole (maksimalno za eno tretjino stroškov). Limit za subvencioniranje prehrane določa šola oziroma občina, ki tudi določata o številu obrokov, do katerih so upravičeni učenci in dijaki. Prehrana mora biti organizirana v primerih, ko razdalja med šolo in domom šolarju ne omogoča prehranjevanja doma v času odmora za kosilo oziroma, če je ta odmor prekratek. Tako šolsko prehrano ponuja manj kot 25 % osnovnih šol in manj kot 50 % šol nižjega sekundarnega nivoja.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Ni posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Ni posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Ni posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Ni posledic.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Ni posledic.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Ni posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Ni posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Ministrstvo, pristojno za izobraževanje in ministrstvo, pristojno za socialne zadeve.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Javnost pri pripravi zakona ni sodelovala.

/

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

dr. Jernej Pikalo, minister,

Aljuš Pertinač, državni sekretar,

Elvira Šušmelj, v.d. generalne direktorice Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih,

Vlasta Poličnik, v.d. generalne direktorice Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o šolski prehrani (Uradni list RS, št. 3/13) se v 1. členu za besedo »prehrano« črtata vejica in besedilo »višino subvencije, pogoje za dodeljevanje subvencije«.

2. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen (subvencija za malico in kosilo)

(1) Iz državnega proračuna se zagotavljajo sredstva za subvencioniranje ene malice dnevno na učenca in dijaka iz socialno manj vzpodbudnega okolja.

(2) Iz državnega proračuna se zagotavljajo tudi sredstva za subvencioniranje enega kosila dnevno na učenca iz socialno manj vzpodbudnega okolja.«.

3. člen

14. člen se spremeni tako, da se glasi:

»14. člen (upravičenci do subvencije za malico oziroma kosilo)

(1) Upravičenci do subvencije za malico so tisti učenci in dijaki, do subvencije za kosilo pa tisti učenci, ki jim je po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ta pravica priznana.

(2) Učenci iz prejšnjega odstavka imajo pravico do subvencije za malico oziroma kosilo za vsak dan prisotnosti pri pouku in drugih dejavnostih obveznega programa v skladu s šolskim koledarjem.

(3) Dijaki iz prvega odstavka tega člena, imajo pravico do subvencije za malico za vsak dan prisotnosti pri pouku, strokovnih ekskurzijah, športnih in kulturnih dnevih ter obveznem delu obveznih izbirnih vsebin, ki jih izvaja šola, v skladu s šolskim koledarjem.

(4) Ne glede na določbi drugega in tretjega odstavka tega člena ima učenec oziroma dijak iz prvega odstavka tega člena, ki se zaradi bolezni oziroma izrednih okoliščin ne more pravočasno odjaviti oziroma prevzeti obroka, pravico do subvencije za malico oziroma kosilo za prvi dan odsotnosti.«.

4. člen

15. člen se črta.

5. člen

16. člen se črta.

6. člen

Prvi odstavek 17. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Šola vodi evidenco prijavljenih na šolsko prehrano, ki obsega podatke o otroku oziroma učencu oziroma dijaku, prijavljenem na šolsko prehrano:

- ime in priimek ter naslov,
- EMŠO,
- naziv šole, razred oziroma letnik in oddelek izobraževalnega programa,
- ime in priimek staršev ter naslov,
- številka odločbe, ki je podlaga za upravičenost do subvencije za malico oziroma kosilo,
- datum nastopa pravice in obdobje upravičenosti do otroškega dodatka oziroma državne štipendije oziroma subvencije za malico oziroma kosilo,
- višina subvencije za malico oziroma subvencije za kosilo,
- podatek o namestitvi v dom za učence oziroma v zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, podatek o namestitvi v rejniško družino in podatek, da je učenec oziroma dijak prosilec za azil,
- datum prijave na malico oziroma kosilo,
- vrsta obrokov šolske prehrane, na katere je prijavljen,
- število in datum prevzetih in objavljenih obrokov.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Šola na zahtevo ministrstva sporoči statistične in analitične podatke o šolski prehrani.«.

7. člen

Za 18. členom se doda 18.a člen, ki se glasi:

**»18.a člen
(vračilo neupravičeno prejete subvencije in odpis dolga)**

(1) Ne glede na določbe drugega in sedmega odstavka 44. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 14/13, 56/13 - ZŠtip-1 in 99/13) šola:

- zahteva vračilo neupravičeno prejete subvencije za malico ali kosilo,
- na predlog osebe odloči o delnem ali celotnem odpisu dolga, pri čemer lahko zaprosi center za socialno delo za mnenje o odpisu.

(2) Vloga za odpis ali delni odpis se vloži pri šoli.«.

KONČNA DOLOČBA

8. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2014.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Člen je usklajevalne narave, ker višino subvencije in pogoje za dodeljevanje subvencije ureja ZUPJS – C

K 2. členu

Člen je usklajevalne narave, ker višino subvencije na novo določa ZUPJS – C. Dodan je tudi del vsebine iz 15. člena ZšolPre-1, ki je v tem predlogu v celoti črtan

K 3. členu

Člen je usklajevalne narave, ker upravičence podrobneje določa ZUPJS – C, v členu pa so združene preostale vsebine 14. in 15. člena ZšolPre-1

K 4. členu

Člen se črta, ker del vsebine ureja ZUPJS – C, del vsebine pa je vključen v spremenjena 13. in 14. člen ZšolPre-1.

K 5. členu

Člen se črta, ker obdobje upravičenosti ureja ZUPJS – C, in sicer skladno z obdobjem veljavnosti odločbe o otroškem dodatku ali državni štipendiji.

K 6. členu

Člen je usklajevalne narave. Šola ne vodi več podatkov iz odločbe o upravičenosti do subvencije za malico oz. kosilo, ker se upravičenost prizna na podlagi pravice do otroškega dodatka oziroma državne štipendije oziroma posebne odločbe o subvenciji za malico ali kosilo. Šola zato vodi podatke o odločbi, datumu nastopa pravice in obdobju upravičenosti iz teh odločb. Dodan je podatek o datumu prijave na malico, ker lahko le-ta nastopi kasneje, kot datum iz navedenih odločb. Nov je tudi podatek o namestitvi učenca oziroma dijaka v rejniško družino in podatek o učencu oziroma dijaku, prosilcu za azil. Statistične in analitične podatke o šolski prehrani bo šola pošiljala ministrstvu na zahtevo in ne nujno vsaj enkrat letno.

K 7. členu

ZUPJS – C določa, da vračilo neupravičeno prejete pravice zahteva izplačevalec pravice, ki lahko dolg tudi deloma ali v celoti odpiše. Ker vso evidenco prijav na malico, upravičencev do subvencije in dejansko prevzetih subvencioniranih obrokih vodijo šole, ki tudi izdajajo račune za razliko do subvencije staršem, so šole tiste, ki edine lahko vodijo ustrezne postopke v zvezi z morebitnimi vračili neupravičeno prejetih subvencij ali odpisom dolgov ob posvetovanju s pristojnimi centri za socialno delo.

K 8. členu

Datum uporabe je uklajen z začetkom uporabe določb v zvezi s subvencioniranjem šolske prehrane v ZUPJS – C.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja organizacijo šolske prehrane za učenke in učence (v nadaljnjem besedilu: učenci) ter dijakinje in dijake (v nadaljnjem besedilu: dijaki), pravico učencev in dijakov do subvencije za šolsko prehrano, višino subvencije, pogoje za dodeljevanje subvencije ter nadzor nad izvajanjem tega zakona.

13. člen (subvencija za malico)

(1) Subvencija za malico obsega splošno subvencijo v višini 2/3 cene malice in dodatno subvencijo v višini 1/3 cene malice.

(2) Iz državnega proračuna se zagotavljajo sredstva za subvencioniranje ene malice dnevno na učenca oziroma dijaka iz socialno manj vzpodbudnega okolja.

14. člen (upravičenci do subvencije za malico)

(1) Upravičenci do subvencije za malico so tisti učenci in dijaki, ki se redno izobražujejo, so prijavljeni na malico in jim je po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, priznana pravica do dodatne subvencije za malico. Od dneva, ko jim je ta pravica priznana, so ti učenci in dijaki upravičeni tudi do splošne subvencije.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena splošna in dodatna subvencija pripada učencem in dijakom, ki so nameščeni v zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami oziroma v domove za učence in obiskujejo šolo izven zavoda. Subvencija se uveljavi s prijavo na malico.

(3) Učenci iz prvega in drugega odstavka tega člena imajo pravico do subvencije za malico za vsak dan prisotnosti pri pouku in drugih dejavnostih obveznega programa v skladu s šolskim koledarjem.

(4) Dijaki, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega ali drugega odstavka tega člena, imajo pravico do subvencije za malico za vsak dan prisotnosti pri pouku, strokovnih ekskurzijah, športnih in kulturnih dnevih ter obveznem delu obveznih izbirnih vsebin, ki jih izvaja šola, v skladu s šolskim koledarjem.

(5) Ne glede na določbi tretjega in četrtega odstavka tega člena ima učenec oziroma dijak iz prvega ali drugega odstavka tega člena, ki se zaradi bolezni oziroma izrednih okoliščin ne more pravočasno odjaviti oziroma prevzeti obroka, pravico do subvencije za malico za prvi dan odsotnosti.

15. člen (subvencija za kosilo)

(1) Iz državnega proračuna se zagotavljajo tudi sredstva za subvencioniranje kosil za učence, prijavljene na kosilo, ki zaradi socialnega položaja ne zmorejo plačati kosila, in sicer v višini cene kosila.

(2) Meje dohodkov in druge okoliščine za ugotavljanje upravičenosti do subvencije za kosilo so določene z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

(3) Učenci imajo pravico do subvencije za kosilo za vsak dan prisotnosti pri pouku in drugih dejavnostih obveznega programa v skladu s šolskim koledarjem.

(4) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena ima učenec, ki se zaradi bolezni oziroma izrednih okoliščin ne more pravočasno odjaviti oziroma prevzeti obroka, pravico do subvencije za kosilo tudi za prvi dan odsotnosti.

16. člen

(obdobje upravičenosti do subvencije za malico in subvencije za kosilo)

(1) Učencu oziroma dijaku, ki uveljavlja pravico do dodatne subvencije za malico, in učencu, ki uveljavlja pravico do subvencije za kosilo na pristojnem centru za socialno delo pred začetkom šolskega leta in je bilo vlogi ugodeno, pripada subvencija od prvega šolskega dne dalje, sicer pa od naslednjega dne, ko center za socialno delo prejme vlogo.

(2) Pravica do dodatne subvencije za malico oziroma pravica do subvencije za kosilo pripada učencu oziroma dijaku do konca šolskega leta, razen v primeru spremembe okoliščin, ki vplivajo na upravičenost do dodatne subvencije za malico oziroma do subvencije za kosilo po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

(3) Učencu oziroma dijaku se za čas od naslednjega dne, ko center za socialno delo prejme vlogo za subvencijo, do dneva ugoditve vlogi, ustrezno poročuna plačane obroke.

17. člen

(evidenca šolske prehrane)

(1) Šola vodi evidenco prijavljenih na šolsko prehrano, ki obsega podatke o otroku oziroma učencu oziroma dijaku, prijavljenem na šolsko prehrano:

- ime in priimek ter naslov,
- EMŠO,
- naziv šole, razred oziroma letnik in oddelek izobraževalnega programa,
- ime in priimek ter naslov staršev,
- številka odločbe, s katero je bilo odločeno o upravičenosti do dodatne subvencije za malico oziroma subvencije za kosilo,
- datum nastopa pravice do dodatne subvencije za malico oziroma subvencije za kosilo in obdobje upravičenosti,
- višina dodatne subvencije za malico oziroma subvencije za kosilo,
- podatek o namestitvi v dom za učence oziroma v zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
- vrsta obrokov šolske prehrane, na katere je prijavljen,
- število in datum prevzetih in odjavljenih obrokov.

(2) Podatke iz pete, šeste in sedme alineje prvega odstavka tega člena šola pridobi iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo). Če navedenih podatkov ni mogoče pridobiti iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, jih šola pridobi od pristojnih centrov za socialno delo oziroma od učenca ali dijaka oziroma staršev.

(3) Do osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena lahko dostopajo le s strani ravnatelja pooblaščen delavci šole, ki opravljajo dela in naloge na področju šolske prehrane.

(4) Šola lahko drugemu vzgojno-izobraževalnemu zavodu oziroma zunanjemu izvajalcu za

evidentiranje prevzema obrokov posreduje ime in priimek prijavljenih učencev oziroma dijakov.

(5) Šola enkrat letno sporoči ministrstvu statistične in analitične podatke o šolski prehrani.

(6) Podatki iz evidenc po tem členu se zbirajo, obdelujejo in shranjujejo za potrebe izvrševanja tega zakona ter se varujejo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Šola obdeluje podatke iz svoje evidence za namen izvajanja tega zakona, uporablja jih tudi za namen zaračunavanja plačila za šolsko prehrano staršem. Ministrstvo za izvajanje subvencioniranja šolske prehrane uporablja le zbirne podatke, ki jih določa 18. člen tega zakona.

(7) Pri izdelavi statističnih analiz se smejo podatki uporabljati tako, da identiteta učencev, dijakov in staršev ni razvidna.

(8) Podatki se v evidenci iz prvega odstavka tega člena hranijo pet let od zaključka vsakega šolskega leta, v katerem je učenec oziroma dijak upravičen do šolske prehrane.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagamo, da se predlog Zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o šolski prehrani v Državnem zboru Republike Slovenije v skladu s 1. in 2. alinejo prvega odstavka 142. člena Poslovnika državnega zbora Republike Slovenije obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za uskladitve tega predloga z ZUPJS – C do začetka šolskega leta 2014/2015, z namenom, da se preprečijo težave pri izvajanju obeh omenjenih zakonov v praksi. Če bodo spremembe in dopolnitve zakona sprejete, bodo pripomogle k pravičnejšemu, lažjemu in učinkovitejšemu izvajanju tega zakona in ZUPJS - C.

VI. PRILOGE

/